

דף קיז.

עין משפט א.ב.

ח"מ סימן שיב סעיף יח

עיין לעיל דף קטז: עין משפט ו

עין משפט ג.

ח"מ סימן שיב סעיף יט

כג. היו ב' עליות זו על גב זו ונפחתה העליונה דר בתחתונה ^ד. אם נפחתה התחתונה שהתחיל לדור בה הרי זה ספק אם יכול להיבן לדור בעליונה או בבית למטה כרצון השוכר, וע"כ אם נכנס לבית לדור ^ה אין מוציאין אותו משם.

עין משפט ד.ה.ו.

ח"מ סימן קנה סעיף ד

ה. היו מימיו של העליון יורדין ומזיקין לתחתון ^ו אם אין מעזיבה לעליון שזה בענין כששופך מימיו יורדין מיד ומזיקים אותו חייב העליון לסלק היזקו ^ז.

ואם ישנה מעזיבה באופן שהמים נבלעים בה ואינם יורדים מיד ^ח אלא לאחר זמן יורדים ומזיקים אינו חייב לסלק היזקו.

הגה: והכל לפי הענין ^ט אם המים מועטים ואינם יורדים מיד אפי' בלי מעזיבה אין חייב לסלק ואם המים מרובים אפי' אם מעזיבה ומזיקים לו תדיר

ד. פי' ואמר לו המשכיר עליה זו שע"ג בית זה אני משכיר לך, דכיון שא"ל ע"ג בית זה, אם נפלה אינו יכול לדחותו שהרי אמר ע"ג בית זה, והבית משועבד לו, ואם השכיר לו העליונה ונפלה ודאי שיוורד ודר בתחתונה ולא למטה בבית דעליה בכלל בית היא, והמוציא מחברו עליו הראיה, אבל אם התחיל להשכיר לו התחתונה ונפלה זו בעיא בגמ' אם אמרינן שהשוכר קיבל עליו רק בעליה אחת ולא לעלות ב' עליות ואז דר בבית בעל הבית או דילמא, שם עליה חד הוא וחייב השוכר לעלות לעליה העליונה. סמ"ע ס"ק מ"א. וע"כ אם נכנס ככה"ג לבית אין מוציאין אותו משם, וזהו מה שסיים מר"ן.

ה. פי' דמיד שהתחיל לדור למטה אין מוציאין אותו משם. סמ"ע ס"ק מ"ב.

ו. בב"מ קי"ז ע"א, ומשנה ב"ב י"ז ע"א. והרמב"ם בפ"ט משכנים הלכה ב'.

ז. דאז הוי גירי דיליה, אבל כשאין יורדין מיד הוי גרמא בנזיקין דפטור. סמ"ע ס"ק י"ד.

ח. כתב בבאורים ס"ק ג' דדוקא כשאפשר לתקן המעזיבה בהוצאה מועטת, אבל אם א"א לתקן זה אלא בהוצאה מרובה חייב העליון לתקן. נתיבות ס"ק י"ג בחידושים.

ט. מרדכי ריש פ' הבית והעליה.

לתחתון, העליון חייב לסלקו.

הגה: וכל זה במי תשמישו אבל במי גשמים שיורדין על העליה ומשם יורדין למטה על הניזק לתקן שלא יוזק.^א

ד ו. מרחיקין הפסולת של זיתים והזבל והמלח ואת הסיד ואת הסלעים^ב וחול הלח^ג מכותלו של חבירו ג' טפחים או סד כותל חבירו בסיד.

עין משפט ה. חר"מ סימן קנה סעיף לא

לא לב. מי שבא לעשות חפירה שמשרין בה פשתן בצד ירק חבירו, או שנטע כרישין קרוב לבצלים חבירו שהם מפיגים טעמם, או שנטע חרדל בצד כוורת הדבורים של חבירו, שהרי הדבורים אוכלים העלים ומפסידים הדבש^מ. כל אלו אינו צריך להרחיק בכדי שלא יזיק^נ, ומ"מ ירחיק ג' טפחים או יותר מעט כדי שלא יהיה מזיק בידיים^ס.

י הריב"ש סי' תקי"ז. והסמ"ע בס"ק ט"ו הקשה מרמ"א בסי' קס"ד סעיף א' דשם בעל העליה חייב בכל צורכי הגג.

והב"ח בסעיף ז' תירץ דהריב"ש איירי במי גשמים הבאים שלא בפשיעת בעל העליה כגון גשם שוטף, אבל בסי' קס"ד איירי בפושע בעל העליה שלא תיקן הגג לגשם הרגיל להיות, כנה"ג הגהות הטור אות י"ג. ובספר פעמוני זהב כתב לתרץ דבסי' קס"ד ישנו נזק גם לעליון ועליו לתקן אבל כאן איירי שלבעל העליה אין שום נזק ולא מגיע הנזק מהגג רק לתחתון ובוזה התחתון חייב לסלק נזקו ע"ש.

ובבאר היטב מובא עוד תירוץ בשם הש"ך שאינו נמצא אצלנו שכאן איירי שאף שבעל העליה תיקן כל צורכי הגג כמבואר בסי' קס"ד, מ"מ ירדו גשמים על אותה התקרה ומיירי שאין שם צינור להגג ומוכרחים המים לבוא על אותה תקרה וע"כ העליון אינו פושע.

כ. סלעים שאש יוצאת מהם, וקשים לכותל מטעם שמוצאים הבל. סמ"ע ס"ק ט"ז.

ל. דהלחלוחית מקלקלת החומה, ולא מטעם שמוסיף הבל דאדרבה מקרר. ובכותל ששולטת השמש צריך לרחק גם מחול יבש שהשמש מחממת אותו ומוסיף הבל ומזיק לכותל. כ"כ הט"ז.

מ. אבל הדבורים אינן מזיקין לחרדל כיון שגדל בקליפה קשה, וגם העלין אחרי שנשכו בהם אין אוכלין מהם יותר. סמ"ע ס"ק ע"א.

נ. רמב"ם פ"י משכנים הלכה ה' ממשנה ב"ב כ"ה ע"א וכו"ו וכמסקנת הגמ' בדף י"ח ע"ב דהא דתנן ר' יוסי מתיר בחרדל לאו דוקא דה"ה במשרה וירק, וכן בצלים בסמוך לכרישין. וביאר הרמב"ם שם שהנזק בא מאליו אחר שיפסקו מעשיו של המזיק.

ס. אבל לדעת הרא"ש ב"ב פ"ב סי' כ"ה א"צ להרחיק בכרישין וחרדל ג' טפחים כיון שהנזק אינו בא אלא לאחר זמן. סמ"ע ס"ק ע"ב.

הגה: וה"ה בכל דבר שאין ההיזק בשעת מעשה אלא בא אח"כ, על הניזק להרחיק עצמו.

ח"מ סימן קנה פעיף לב

לב לג. היה לו אילן בתוך שדהו קרוב לבור חבירו או שבא לנטוע אילן בסמוך לבור חבירו, אין בעל הבור יכול לעכבו ולומר הרי שורשי האילן נכנסים לבור שלי ומפסידים אותו ^ז, שזה נזק הבא מאליו לאחר זמן ^פ, ובעת שנטע אינו מזיקו, וכשם שזה חופר בתוך שלו זה ג"כ נוטע בתוך שלו.

ח"מ סימן שיר פעיף א עין משפט ז.

א א. המשכיר בית לחבירו, חייב להעמיד לו דלתות ^ז ולפתוח לו החלונות שנתקלקלו ^ק, ולחזק את התקרה ולסמוך הקורה שנשברה ולעשות לו מנעול מבפנים ^ר ומבחוץ, ואם נפחתה הריצפה ^ש או התקרה בארבעה טפחים חייב לתקנם לו וכל הדברים שהם מעשה אומן והם עיקר גדול בישיבת הבתים והחצירות.

הגה: ואפי' השוכר ראה כשבא לגור שאין שם הדברים הנ"ל לא אומרים

- ע.** רמב"ם שם הלכה ז'. וכר"י ב"ב כ"ה ע"ב במשנה ואע"פ שהבור קדמה לאילן לא יקוץ, שזה חופר בתוך שלו וזה נוטע בתוך שלו. והקשה בט"ז דמאי שנא מזרעים שמרחיק והרי אינו מזיק רק אחרי שהשורשים יחלידו הקרקע וכן בכרישים וחרדל וכתב לתרץ, ובקצות ס"ק ד' כתב דאין דבריו מובנים, וע"ש בדברי הקצות בס"ק ד'.
 - פ.** ולא דמי לגפת והדומה לו, ששם הנזק בא מאותו דבר עצמו שהניח, משא"כ באילן שהנזק אינו בא רק מהשורשים שבאים ממילא ולאחר זמן. סמ"ע ס"ק ע"ג.
 - צ.** ממשנה וברייתא בב"מ ק"א ע"ב.
 - ק.** ואפי' יש לו אור הרבה אם יש לו חלונות שנסתמו ולא נפרצו פצימיהן צריך לפותחן לו. סמ"ע ס"ק א'.
 - ר.** והיינו נגר בלשון הגמ' והוא כמין יתד שנועלין בו הדלת ותוחבין אותו בחור האסקופה, וכך פירש רש"י שם ד"ה ובנגר.
 - ש.** היינו המעזיבה שהיא גם לחיזוק התקרה והוא מעשה אומנות ולא רק משום להשוות הגומות שהוא מעשה הדיוט.
- ומיירי בהשכיר לו את העליה שע"י שפחתה לו הריצפה בד' טפחים שאז מחוסר לבעל העליה מקום תשמיש כלי אחד. סמ"ע ס"ק ה'.

שנתפייס והסכים ^ה אלא המשכיר חייב לתקנם.

הגה: תיקן המשכיר הדברים הנ"ל ונשברו או נתקלקלו תוך ימי השכירות, אם אמר לו בית זה אני משכיר לך אין צריך להעמיד לו אחר ^א, אבל אמר לו בית סתם אני משכיר לך צריך לתקנו כל ימי השכירות. ועיין בס"י שי"ב סעיף י"ז.

עין משפט זז. חו"מ סימן קנה סעיף לא
עיין לעיל עין משפט ה

עין משפט ט. חו"מ סימן קנה סעיף ד
עיין לעיל עין משפט ד

עין משפט י. חו"מ סימן קפר סעיף ה

ה ו. אחרי שנפלו שניהם, אמר בעל העליה לבעל הבית שיבנה הבית כדי שהוא יבנה עלייתו על גביו, והוא אינו רוצה הרי בעל העליה בונה את הבית ^ב כפי שהיה, ודר בתוכו עד שיתן לו בעל הבית הוצאותיו,

ת. כ"כ הב"י וביאר שם כיון שאמר לו לדירה ואינה ראויה לדירה אלא בדברים אלו ע"כ חייב לתקנם לו אפי' בראה, דהוי כאילו התנה בפירוש לתקנם לו.

א. נ"י שם, דכיון שאמר "זה" לא שיעבד עצמו אלא להעמיד בידו בשעה שיבוא לדור שם, ומשם והלאה במזלו של השוכר. סמ"ע ס"ק ז'.

ב. ממשנה בב"מ קי"ז ע"א וכת"ק, וכן פסק הרמב"ם בפ"ד משכנים הלכה ג'. והקשה הרשב"א למה לא יכוף בעל העליה את בעל הבית לבנותו, וכתב שבירושלמי ב"מ פ"י משנה ד' העמידו המשנה בהלך בעל הבית למדינת הים, ואין בי"ד יורדין לנכסיו. או כשאין בעל העליה רוצה לכפותו. וזה נראה דעת המחבר. ועוד כתב הרשב"א שלא נשתעבדו לבעל העליה נכסי הבית, אלא גוף הבית נשתעבד לו, ולעולם אין כופהו אפי' לא הלך למדינת הים אלא בונה הבית ודר בתוכו. והסמ"ע בס"ק י"ג כתב דאין כופין לבעל הבית שיבנה את ביתו כיון דאפשר לבעל העליה לבנות למטה ולדור בו.

ומה שבעל העליה דר בתוכו לא נחשב כריבית כיון שהקרקע משועבדת לעליה ג"כ. ובעל הבית לא דר כאן בלא"ה. סמ"ע ס"ק י"ד.

וכתב בבאורים בס"ק י"א שה"ה שיכול להשכירו לאחרים או לבעל הבית עצמו וליתן שכר ואין בו משום ריבית.

ואם בעל העליה אינו רוצה לבנות העליה בעל הבית בונה ביתו עם העליה לגג ודר בתוכו עד שישלם לו בעל העליה. באורים ס"ק י'

ואח"כ יבנה עליתו אם רצה.

ואם אין אף אחד מהם יכול לבנות, בעל העליה נוטל שלישי בקרקע ובעל הבית שני שלישים.^ג

הגה: וכן אם מוכרין אותה מדעת שניהם^ד חולקים מה שנתקבל שני שלישי ושליש.

דף קיז:

עין משפט א.

ח"מ סימן נה סעיף א

א. מי שפרע מקצת חובו^ה והשליש השטר ואמר לו הלואה לשליש, אם לא אשלם השאר עד יום פלוני תחזיר למלוה השטר, והגיע הזמן ולא שילם השאר, השליש לא יחזיר השטר למלוה, שזו אסמכתא היא. פ"י שתלה הדבר בדעת עצמו בדבר שבידו ולא בידו, וסמך דעתו שלא יחול השיעבוד, וע"כ לא גמר ומקנה.

ב. גם באסמכתא דלא קניא,^ו אם קנו מידו עליה בכי"ד חשוב, הרי זה קנה, וצריך שיתפס זכויותיו בכי"ד, וגם שלא יהיה^ז אנוס, כיצד, התפס שטרו או שוברו בכי"ד חשוב, וקנו מידו שאם לא יבא ביום

ג. בגמ' שם אמרו הטעם דאם היה הבית מצד עצמו ראוי לעמוד צ' שנה כיון שבנויה העליה עליו אינו עומד אלא ס' שנה ע"כ בעל העליה נוטל שלישי ובעל הבית שני שלישים כמידת צמידת הבית. סמ"ע ס"ק ט"ו.

ד. שבעל הבית אינו יכול למכור בעל כורחו של בעל העליה וליתן לו שלישי שיאמר נוח לו בקרקע. ואינו יכול לומר אחד לחבירו גוד או איגוד, דהוי כדבר שיש בו חלוקה. כ"כ בביאורים ס"ק י"ב. ואם בעל הבית רוצה למוכרו ומתנה עם הקונה שיבנה לו עליה על גביו בעל העליה אינו יכול לעכב. סמ"ע ס"ק ט"ז.

ה. ממשנה בתרא קס"ח ע"א. וז"ל יהודה. והיינו אפי' שאמר אם לא פרעתי עד יום פלוני יהיו המעות שנתתי מתנה, שאם לא אמר כן הוי שטר שנמחל מקצת שיעבודו ואינו גובה בו כלום אלא מבני חורין. השו"ע בסעיף ב', וב"י בשם הרא"ש.

ו. מגדרים כ"ז ע"ב, ורמב"ם בפ' י"א מהלכות מכירה. והיינו שאמר שאם לא אפרע לזמן פלוני המעות שנתתי יהיו מתנה כנ"ל.

ז. פ"י אונס דשכיח ולא שכיח, כגון הפשרת שלגים, אבל אונס דשכיח לא הוי אונס דהיה לו להתנות, נתיבות ס"ק א'.

פלוני ינתן זה לבעל דינו והגיע הזמן ולא בא, הרי זה נותנים, אבל אם עיכבו נהר או חולי מלבא לא ינתן.

הגה: ג. שלישי שהחזיר השטר שלא כדין, ונודע הדבר לביה"ד ה' אין דנים על פי השטר, אבל אם לא נודע לביה"ד והוציאו מן הלוח כל הסכום שבשטר ואח"כ נודע לביה"ד שהחזירו השלישי שלא כדין, הרי השלישי פטור, דזה גרמא בנזיקין.

ח"מ פימן רז סעיף יב

יב. פרע מקצת חובו והשלישי השטר ואמר לו אם לא נתתי לך עד יום פלוני תן למלוה השטר, והגיע הזמן ולא נתן לו השלישי לא יתן את השטר שזו אסמכתא.

ח"מ פימן רז סעיף יב

עין משפט ב.

עיין בסעיף הקודם

ח"מ פימן קסד סעיף ו

עין משפט ג.

ז. יכול בעל הבית לבנות ביתו ולחזק הכותלים ולהגדיל רוחבם אבל לא להפחית מחוזקם ולמעט ברוחבם. וכן אם בא לשנות התקרה

ה. וגם משמתין לשלישי עד שיקבל עליו כל אונסא שאירע ללוח מזה. תשובת הרשב"א אלף וב'. והיינו כשא"א להוציאו מהמלוה, אבל כשאפשר להוציאו מהמלוה מוצאין ממנו, ואין משמתין, כ"כ הסמ"ע ס"ק ב'.

ט. תשובת הרשב"א הנ"ל. והיינו שהחזירו למלוה ומחוסר גוביינא ולא הוי אלא גרמא, אבל אם החזיר השטר ללוח חייב, דהוי כשורף שטרותיו של חברו, כ"כ הש"ך ס"ק ד'. ונתיבות ס"ק ה'.

י. אף דהוי שטר שנמחל שיעבודו, תירץ בב"י שאמר לו שיתן לו בעדי מסירה דמהני בשטר שנמחל שיעבודו, והש"ך בס"ק ט"ז הקשה שהרי יהיה שטר מוקדם ופסול ואיך יתן למלוה שיוכל עי"ז לגבות ממשעבדי מזמן הראשון, ע"כ כתב דהעיקר שהתנה שיהיו המעות של פרעון מתנה. אבל אם מסר השטר שנפרע מקצתו ביד המלוה עצמו ס"ל להרמב"ם דלא הוי אסמכתא דכשהוא תחת ידו לאו אסמכתא וע"כ כתב הרמב"ם בהלכה זו והשלישי השטר.

כ. ואף שהתנה שהמעות שפרע יהיו מתנה כמו שכתב הש"ך בס"ק ט"ז, והרמב"ם דס"ל כשזה בידו לאו אסמכתא, צ"ל שאני הכא שתלה הדבר בחזרת השטר שהוא ביד השלישי, וא"כ אם נתן השטר ביד המלוה וא"ל שיהיו המעות מתנה אין כאן אסמכתא. נתיבות ס"ק ל'.

ל. מימרא דרב אחא בר אדא משמיה דעולא ב"מ קי"ז ע"ב.

לקורות כבדים וחזקים שומעין לו אבל לא לפחות ממה שהיה.
 וכן להוסיף בגובה הבית ^מ או להרבות בחלונות אין שומעין לו, אבל
 למעט בחלונות ולהפחית בגובה הבית יכול.

עין משפט ד.ה. חו"מ סימן קסד פ"ה ה
 עיין לעיל דף קיז. עין משפט י
 חו"מ סימן קסד פ"ה ז

ז. ח. בעל העליה אינו יכול לשנות דברים שהם לגריעותא כגון להגביה
 יותר ממה שהיה, או למעט בחלונות, או להרחיב הכותלים, או
 לשים קורות כבדים יותר ממה שהיו.

הגה: היה מנהג לשנות הולכים אחריו ^ג.

עין משפט ו. חו"מ סימן קס"ה פ"ה א

א. א. בית הבד שהוא בנוי בעובי ההר מתחת לגינתו של חברו ^ב, ונפחת
 גגו בד' טפחים או יותר אם אינו מתקן בעל הגינה יורד וזורע
 למטה ^ע עד שיעשה זה לבית הבד שלו כפיין ^ב ויתקן העליון קרקע גינתו
 כדי שיוכל לזרוע כל גינתו.

מ. מפני שגורם לבעל העליה טירחא יותר לעלות בגובה יותר מהראשונה, וגם הנמוך יותר
 חזק מהגובה. סמ"ע ס"ק י"ח.

נ. והב"י והב"ח פסקו דדוקא במקום שאין נוהגין השותפין להקפיד בכך. ש"ך ס"ק ו'.

ס. ממשנה במציעא שם קי"ז ופי' רש"י שם בד"ה בית כגון שחקק אדם בסלע תחתיו כמין
 כיפה והיתה גינתו למעלה, וכשמת נטלו בניו זה גינה וזה בית הבד.

ע. והיינו שזורע כל גינתו למטה כגון חזרת וכיוצא בזה שא"צ לגשמים, ולא שיזרע רק במקום
 שנפחת למטה והשאר למעלה דאין אדם זורע גינתו לחצאין. סמ"ע ס"ק א'.

פ. כתב הטור לא שנא שוכר ומשכיר ולא שנא אם הם שותפין. שהתחתון ג"כ צריך הוא
 לתקרה שלא יתקלקל בית הבד שלו.

ואף דבסימן קס"ד בתקרת הבית שנפחתה מבואר שעל העליון לתקן התקרה, שאני התם שאין
 התחתון צריך לתקרה, שהוא ניצול ממי הגשמים מתחת לגג שע"ג העליה, משא"כ כאן שאין
 כאן גג לגינה רק בית כיפה לבית הבד וע"כ התחתון לכו"ע חייב בתקרה. סמ"ע ס"ק ג'.

עין משפט ז.

הו"מ סימן תמוז סעיף א

א. הכותל והאילן שנפלו לרשות הרבים * והזיקו פטור מלשלם אע"פ שהפקירם ק לפי שאינם דומים לבור שהרי אין תחילתן להזיק.

הגה: וי"א דאם היה לו פנאי לסלקן ולא הפקירן חייב ר על הזיקן.

א. ב. היו האילן או הכותל רעועין בי"ד קובעין לו זמן ל' יום לקוץ או לסתור, נפלו בתוך הזמן פטור ולאחר הזמן חייב ש.

הגה: ואם יש חשש שיזיק לאחרים והדבר נחוץ אין נותנים לו זמן ת אלא כופין אותו מיד לסלק הזיקו.

הגה: אם לא בנה הכותל כראוי א ומחמת זה נפל והזיק חייב.

עין משפט ז.

הו"מ סימן קסו סעיף א

א. כותלו הסמוך לגינת חבירו שנפל כופין אותו לפנות אבניו ב, ואם אמר לבעל הגינה תפנה אותם ויהיו שלך אין שומעין לו, אבל אם

ז. משנה בב"מ קי"ז ע"ב, ובב"ק ו' ע"ב.

ק. פי' אע"פ שהפקירן ויש רשות לכל אדם לעבור דרך עליו ויכולים להנזק בו אפ"ה פטור דאין דומים לבור כיון שאין תחילתן להזיק. כך פירש הסמ"ע הלשון "אע"פ שהפקירם" דמן הראוי לומר אע"פ שלא הפקירם. ובבאר הגולה הכריח דשני מילים אלו שייכים לסוף הסעיף לאחר הזמן חייב מפני שהשהה אותם וכאן להוסיף "אע"פ שהפקירם" וקמ"ל אע"פ דקימ"ל המפקיר נזקיו לאחר נפילת אונס פטור כאן חייב כיון שעבר על זמן ב"ד, וסיים וזה נלענ"ד הוא ברור ואמת לאמתו, ומ"מ לא שלחתי יד להגיה כן כיון שהוא בכל הספרים כך, אבל בטוח אני בכל מעיין שיאמר שהג"ה זו היא כפתור ופרח.

ר. הרא"ש, וכ"כ ה"ה בדעת הרמב"ם.

ש. ולשון הטור בין הזיקו בשעת נפילה בין לאחר נפילה יש להם דין בור, וכ"כ הרא"ש ולא דמי לסכינו ואבנו שהזיקו ברוח מצויה בשעת נפילה דהוי אש ששם נעשו אש ע"י כח אחרים דהיינו ברוח שהפילה אותם אבל הכותל והאילן מחמת עצמן ומריעותא שלהם נפלו ולא הוי אש בשעת נפילתם. סמ"ע ס"ק ב'.

ת. ב"י בשם הריטב"א.

א. כ"כ התוס' שם, וה"ה בפ"ג מנזקי ממון הלכה י"ט בשם הרשב"א והב"י בשם רי"ו.

ב. בב"מ קי"ז ע"ב. ובמשנה קי"ח ע"א.

נתרצה בעל הגינה ופינה א אותם, וחזר בעל הכותל ואמר לו תן לי אבני ואתן לך הוצאותיך על הפינוי אין שומעין לו, אבל כל זמן שלא פינה, אפי' הם בחצירו של בעל הגינה אפי' שאמר לו פנה אותם ונתרצה בעל הגינה, לא קנתה לו חצירו ד שלא כיון אלא לדחותו.

- ג. אפי' פינה אותם שלא בפניו. כ"כ הרמב"ם והטור דכלל גדול בדין המוציא מחבירו עליו הראיה, דכיון שפינה אותם לא יכול לטעון דעתו היה להוציאם מידו ולשלם לו הוצאותיו עד שיביא ראיה. כ"כ הב"ח. והסמ"ע בס"ק ב'.
אבל הב"י כתב שדעת הרא"ש והרי"ף צריך שיפנה דוקא בפניו וכן כתב הנ"י בפ' הבית והעליה. ש"ך ס"ק א' וסיים וכן עיקר. דבעינן פינה בפניו.
ד. וכתב בפעמוני זהב דכמו שבעל הכותל יכול לחזור בו כל זמן שלא פינה גם בעל הגינה יכול לחזור בו ע"ש.